

PROPOSITION (FÖRSLAG) GÄLLANDE RELEVANTA RF:S POLICYS

Proposition (Förslag) gällande relevanta RF:s policys	1
Styrelsen förslag	1
Bakgrund.....	1
RF:s olika policys	2
Policy för samverkan med spelbolag.....	2
Policy och handlingsplan MOT SEXUELLA TRAKASSERIER INOM IDROTTEN	4
Policy med vägledning för agerande vid spel och vadhållning i samband med idrottstävlingar.....	10
Policy mot diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck	11
Policy mot sexuella övergrepp inom idrotten.....	13

Styrelsen förslag

Att ställa oss bakom följande policys från RF

Bakgrund

I enlighet med dokumenthierarkin som klubbades på förbundsmötet 2024 så beslutade vi i Studentidrotten att i stället för att skapa flertalet egna policys kan vi se över vilka RF har och förstärka de - vi behöver inte uppfinna hjulet igen kring policys och rekommendationer inom idrottsvärlden. RF har flertalet olika policys som är mindre relevanta för studentidrotten i dagsläget, så som RF:s kostpolicy. Detta betyder inte att de inte är relevanta eller viktiga i sig utan att de som nämns här är de som är extra viktiga att belysa inom vår rörelse. Nedan beskrivs de som RF har tagit fram och styrelsen anser är av intresse för vår rörelse. Nedan följer utdrag från policy.

RF:s olika policys

[Policy för samverkan med spelbolag](#)

Policy för samverkan med spelbolag

Den här policyn är en rådgivande vägledning till specialidrottsförbund, idrottsföreningar, andra idrottsorganisationer och idrottsaktiva inom den svenska idrottsrörelsen vid samverkan och sponsorsarbeten med spelbolag.

Spel om pengar är ingen vanlig produkt. Åtgärder mot spelmissbruk regleras i socialtjänstlagen och kommuner liksom landsting är skyldiga att erbjuda stöd och vård till personer som har problem med spel om pengar. Undersökningar visar att ungefär två procent av befolkningen är spelberoende. Ett beroende som i många fall leder till ödesdigra och långvariga sociala och ekonomiska konsekvenser för individer och närstående.

Uppgjorda idrottstävlingar eller del av idrottstävlingar, så kallad matchfixing, är ett allvarligt hot mot tävlingsidrottens framtid. Spel om pengar på idrott göder matchfixing. Att idrotten präglas av rent spel är en grundläggande förutsättning för idrottens trovärdighet och fortlevnad. All form av matchfixing är därför absolut förbjudet. Det är av stor vikt att alla inom idrottsrörelsen tar problemet med manipulerade idrottstävlingar på allvar och lär sig hur de ska agera vid spel och vadållning i samband med idrottstävlingar för att minimera risken för matchfixing.

Policy

När en idrottsorganisation eller en idrottsutövare ingår samverkan med ett spelbolag är det väsentligt att följande punkter uppfylls av spelbolaget.

Licensiering i Sverige

Samverkan ska endast ske med spelbolag som har tillstånd att verka på den svenska spelmarknaden. Att främja spelbolag som saknar sådant tillstånd, t.ex. genom att medverka i reklam för bolagets produkter, är förbjudet enligt lag.

Licensiering i andra länder.

Samverkan ska endast ske med spelbolag som endast vänder sig till marknader där det har tillstånd att verka. Det vill säga att spelbolaget ska respektera andra staters lagstiftning och reglering och inte aktivt vända sig till konsumenter i stater där de inte har tillstånd.

Schysst sportspel

Samverkan ska endast ske med spelbolag som respekterar samtliga specialidrottsförbunds krav på spelutbud och inte bara det egna specialidrottsförbundet krav. Det innebär att spelbolaget endast erbjuder spel på tävlingar, serier och enstaka händelser som respektive specialidrottsförbund har godkänt.

Motverka matchfixing

Samverkan ska endast ske med spelbolag som genom information tydligt synlig på sin webbplats startside informerar om var konsumenten ska vända sig vid misstanke om matchfixing.

Utreda matchfixing

Samverkan ska endast ske med spelbolag som skriftligen eller på annat sätt förbundet sig att aktivt medverka i utredningar som genomförs av Polismyndigheten och/eller idrottsorganisationer vid misstanke om matchfixing, inklusive misstankar om överträdelser av idrottens regelverk. Spelbolaget ska inhämta samtycke från sina kunder om att vid misstanke om matchfixing ha rätt att lämna ut uppgifter, inklusive personuppgifter, till berört specialidrottsförbund. Vidare ska samtycke inhämtas för att spelbolaget ska kunna samköra sin kunddatabas mot specialförbundets utövarregister (t.ex. licenser) för att säkerställa att det inte sker spel på egen match/tävling.

Marknadsföring

Samverkan ska endast ske med spelbolag som följer svensk lagstiftning samt branschorganisationen SPER:s rekommendationer gällande marknadsföring.

Spelansvar för konsumenter

Samverkan ska endast ske med spelbolag som följer den svenska lagstiftningen, inte utnyttjar konsumenter med risk att hamna i spelberoende eller omfattande spelskulder samt inte heller på ett oansvarigt sätt erbjuder spelprodukter som forskningen visar har särskilt stor risk att leda till spelberoende.

För mer information kontakta Riksidrottsförbundet

riksidrottsforbundet@rf.se

08-699 60 00

Policy och handlingsplan MOT SEXUELLA TRAKASSERIER INOM IDROTTE

RF-stämman 1995 antog *Idrotten vill* som idrottens gemensamma idéprogram. På RF-stämman 2005 uppdaterades och reviderades idéprogrammet. Där betonas att alla som vill, oavsett nationalitet, etnisk ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska för-

utsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet. Idrotten vill ge alla som deltar en kamratlig och trygg social gemenskap samt förutsättningar för en positiv och utvecklande fritidsmiljö. Idrottsrörelsen ska med en genomtänkt verksamhet påverka attityder och värderingar på ett positivt sätt. Därmed motverkas aktivt mobbning, trakasserier och alla former av diskriminering.

Detta är en policy och en handlingsplan mot trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier. För att förenkla i texten är det på vissa ställen enbart benämnt trakasserier. Det avser de två områdena trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier. Till handlingsplanen bifogas även en vägledning. Grunden för dessa delar är svensk lagstiftning, EU-kommissionens handlingsplan, JämO:s rekommendationer samt idrottens eget idéprogram *Idrotten vill*.

Inom idrotten:

- ska ingen behöva känna sig kränkt, trakasserad, diskriminerad eller känna obehag på grund av könstillhörighet.
- accepteras ingen form av sexuella trakasserier

Enligt en undersökning från Sifo, 2002 uppgav 12 procent av kvinnorna och 2 procent av männen att de någon gång känt sig sexuellt trakasserade. Troligen finns det också ett mörkertal.

Temo genomförde 2004 på Riksidrottsförbundet och BRIS (Barnens rätt i samhället) uppdrag en undersökning bland 17 åringar kring idrottens sociala betydelse. Ett område i undersökningen rör förekomsten av sexuella trakasserier inom idrotten. Undersökningen visar att det är förhållandevis ovanligt med sexuella trakasserier inom idrotten, samtidigt är varje sådan händelse i samband med idrottsverksamhet en händelse för mycket. Undersökningen kan laddas ner från RF:s hemsida.

Med tanke på att idrotten är Sveriges största folkrörelse och Sveriges i särklass största barn- och ungdomsorganisation har vi ett självklart ansvar att aktivt förebygga och motverka sexuella trakasserier. Alla former av trakasserier strider mot idrottens verksamhetsidé.

- Syftet med denna policy, handlingsplan och vägledning är att motverka och förebygga trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

Riksidrottsförbundet vill förebygga och motverka trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier mot barn, ungdomar och vuxna som är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen. När det gäller barn och ungdomar är det alltid att betrakta som övergrepp. Syftet med handlingsplanen är att ge riktlinjer, öka medvetenheten kring frågorna och ge stöd till specialidrottsförbunden att utveckla egna handlingsplaner – för att underlätta för alla idrottsorganisationer att på ett bra sätt kunna hantera konkreta fall av trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier.

VAD ÄR TRAKASSERIER PÅ GRUND AV KÖN OCH SEXUELLA TRAKASSERIER?

Följande definition är inspirerad av EU-kommissionens och JämO:s definitioner. Den är anpassad till idrottsrörelsens organisation och verksamhet.

- Sexuella trakasserier betyder ovälkommet uppträdande av sexuell natur som kränker flickor och pojkar, kvinnor och män, vilka är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen.
- Trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande som kränker flickors och pojkars, kvinnors och mäns värdighet och som har samband med kön, vilka är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen.
- Det viktigaste kännetecknet för trakasserier är att de är oönskade av den som utsätts för dem.
- Avgörande är den utsattas upplevelse, inte trakasserarens motiv.

Sexuella trakasserier kan vara av olika slag, fysiskt, verbalt eller icke-verbalt. Det kan vara fråga om t.ex. oönskad fysisk kontakt såsom onödig beröring av en annan persons kropp, ovälkomna och återkommande förslag eller påtryckningar, oönskad visning av pornografiska bilder och texter, visslingar, blickar eller gester som är anstötliga. Det kan också vara annat uppträdande eller yttranden som svärta ner eller förlöjligar individen på grund av kön eller sexuell läggning.

Sexuella trakasserier handlar inte om en ömsesidig flirt, självklart är det tillåtet, utan om att någon utsätts för en ovälkommen handling med anspelning på sex. När sexuella trakasserier förekommer drabbar det ofta någon som står i en beroendeställning till en annan individ. Inom idrotten kan det t ex gälla en tränare eller en ledare som trakasserar en adept. Det kan också gälla barn/ungdomar som utsätter andra barn/ungdomar.

Trakasserier är ibland oavsiktliga och har sin grund i tanklöshet, men är andra gånger avsedda att såra, trycka ned eller förnedra. En person kan välkomna ett och samma beteende från en individ men inte från en annan. Det kan t ex ha att göra med vilken relation personerna i fråga har till varandra.

Trakasserier är ofta ett uttryck för maktutövning

Forskning visar att trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier i de allra flesta fall är ett uttryck för maktutövning och förtryck. Sexuella trakasserier är sällan en fråga om åtrå till en person. Sexuella trakasserier är mindre vanliga i grupper med ungefär lika många kvinnor som män. Detta understryker betydelsen av ett aktivt arbete för att nå balans mellan kvinnor och män vad gäller representation, makt och inflytande över innehåll och arbetsformer i idrottens olika verksamheter.

SEXUELLA TRAKASSERIER KAN VARA SEXUELLT OFREDANDE.

Sexuella trakasserier kan bestraffas enligt brottsbalkens regler om ofredande, sexuellt ofredande, sexuellt utnyttjande eller våldtäkt. Den som handgripligen antastar eller genom hänsynslöst beteende ofredar annan kan dömas enligt 4 kap 7 § för ofredande till böter eller fängelse i högst ett år. Den som sexuellt ofredar annan genom att allvarligt missbruka hans eller hennes beroendeställning eller hjälplösa tillstånd kan dömas enligt 6 kap 7 § för sexuellt ofredande till böter eller fängelse i högst två år. Om det varit sexuellt umgänge enligt ovan så döms den skyldige enligt 6 kap 3 § till fängelse i högst två år. Anses det grovt döms den skyldige till lägst sex månader och högst sex år. Den som döms för våldtäkt får enligt 6 kap 1 § lägst två och högst sex års fängelse. Är brottet grovt är det lägst fyra och högst tio år.

En ny sexualbrottslagstiftning trädde ikraft den 1 april 2005. Fler gärningar än tidigare ska bedömas som våldtäkt. När någon har sex med en person som befinner sig i ett hjälplöst tillstånd på grund av medvetlöshet, sömn eller drogpåverkan, kommer det att kunna bedömas som våldtäkt. En särskild straffbestämmelse om våldtäkt mot barn har införts. Kravet på tvång har helt slopats. Preskriptionstiden för sexualbrott mot minderåriga har förlängts.

Att motverka trakasserier är allas ansvar

Idrotten är Sveriges största folkrörelse. Den allra största delen av verksamheten bedrivs ideellt, men det finns också många som är anställda inom idrottsrörelsen. I Sverige omfattar *jämställdhetslagen* (JämL), bestämmelser som ålägger arbetsgivare att arbeta mot trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier. Ideell verksamhet regleras inte av lagstiftningen, men Riks-idrottsförbundet anser det vara av vikt att idrottsrörelsen gemensamt tar ett tydligt avstånd från alla former av trakasserier.

FÖR AKTIVA OCH LEDARE SOM ÄR IDEELLA

Idrottsorganisationernas ansvar

Aktiva och ledare som är ideella omfattas inte av den lagstiftning som rör arbetslivet. Huvudsyftet med denna policy, med tillhörande handlingsplan, är att stödja specialidrottsförbunden och övriga idrottsorganisationer i deras förebyggande arbete mot trakasserier. Många människor tycker att det är svårt att diskutera ämnet. Kanske reagerar de med att göra sig lustiga över dem som klagar. Vanligt är känslor av förvirring, maktlöshet och rädsla när någon har utsatts. En handlingsplan är till stor hjälp för alla parter när dessa problem ska diskuteras och hanteras.

FÖR IDROTTENS ANSTÄLLDA

Arbetsplatsens ansvar

Som arbetsgivare har man ett tydligt ansvar att vidta åtgärder för att förebygga och motverka förekomsten av trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier på arbetsplatsen. Det är också viktigt att arbetsgivaren har beredskap att ta itu med problemet om det uppstår. Enligt Jämställdhetslagen ska arbetsgivaren samverka med facket kring dessa frågor. Finns det inga fackliga representanter bör samverkan ske med någon företrädare för de anställda.

Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande i arbetslivet som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet och som har samband med kön.

Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande i arbetslivet av sexuell natur som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet. (lagändring 2005 07 01, SFS 2005:476)

Det är vanligt att arbetstagare som utsatts för trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier inte gärna vill framföra klagomål. Det är därför viktigt att parterna satsar på väl genomtänkta rutiner som gynnar ett arbetsklimat där de anställda vågar ta upp eventuella problem.

Vad säger Jämställdhetslagen?

6 § ålägger arbetsgivaren att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagare utsätts för trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier.

22 § förbjuder arbetsgivaren att utsätta en arbetstagare för repressalier på grund av att arbetstagaren har avvisat arbetsgivarens sexuella närmanden eller anmält arbetsgivaren för könsdiskriminering.

22 a § ålägger en arbetsgivare som får kännedom om trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier att utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra att det fortsätter.

[Policy med vägledning för agerande vid spel och vadhållning i samband med idrottstävlingar](#)

Den här policyn med vägledning syftar till att, dels tydliggöra Riksidrottsförbundets ståndpunkt i frågan, dels fungera som vägledning vid spel och vadhållning i samband med idrottstävlingar för aktiva, ledare, domare och andra funktionär inom idrotten.

Policy

Uppgjorda idrottstävlingar eller del av idrottstävlingar, så kallad matchfixing, är ett allvarligt hot mot tävlingsidrottens framtid. Att idrotten präglas av rent spel är en grundläggande förutsättning för idrottens trovärdighet och fortlevnad. All form av matchfixing är därför absolut förbjudet. Det är av stor vikt att alla inom idrottsrörelsen tar problemet med manipulerade idrottstävlingar på allvar och lär sig hur de ska agera vid spel och vadhållning i samband med idrottstävlingar för att minimera risken för matchfixing.

[Policy mot diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck](#)

Riksidrottsförbundets policy mot diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck

RF- stämman 2009 antog svensk idrotts gemensamma vision och värdegrund. Visionen *Svensk idrott – världens bästa* innebär att vi vill vara bäst i världen för alla på alla nivåer, vill ständigt utvecklas och förbättras till både form och innehåll. Svensk idrotts värdegrund *Glädje och gemenskap, Demokrati och delaktighet, Allas rätt att vara med* och *Rent spel* innebär bland annat att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar oavsett nationalitet, etnisk ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska eller psykiska förutsättningar.

Denna policy syftar till att stödja specialidrottsförbunden (SF) i deras arbete kring frågor som rör idrottens vision och värdegrund, ökad tillgänglighet, trygghet och trivsel, motverka alla former av diskriminering och trakasserier, samt att tillsammans med annat stödmaterial öka kunskap kring HBT frågor och bemötande.

Enligt regeringens och DO (Diskrimineringsombudsmannen) definition menas med diskriminering på grund av sexuell läggning en orättvis eller kränkande behandling som har samband med homo-, bi- eller heterosexuallitet. Trans handlar inte om sexuell läggning utan om könsuttryck och könsidentitet. Denna policy inkluderar transpersoner. Frågor som rör homo-, bi och transpersoner brukar förkortats såsom HBT- frågor, ibland också HBTQ - frågor, där Q står för personer som vill/upplever sig vilja stå utanför normer och/eller inte vill placeras i ett fack.

Inom idrotten:

- har alla rätt att vara med, uppleva glädje och gemenskap, ingen ska behöva känna sig kränkt, trakasserad och/eller diskriminerad

- accepteras ingen form av diskriminering p g a sexuell läggning eller könsuttryck/könsidentitet.

Idrotten betonar allas rätt att vara med. Som Sveriges största folkrörelse har idrotten ett medansvar att förebygga orättvis eller kränkande behandling. När det gäller transpersoner kan idrotts regelverk vara/upplevas begränsande för individen. Att ständigt utvecklas och förbättras till form och innehåll bör inkludera att så långt som möjligt se över begränsande regler, normer och strukturer.

- Syftet med denna policy är att motverka och förebygga diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning och könsuttryck/könsidentitet.

Riksidrottsförbundet vill förebygga och motverka diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning och könsuttryck/könsidentitet mot ungdomar och vuxna som är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen. Många människor tycker att det är svårt att diskutera ämnet. En del kan reagera med påståenden och

skämt som kan upplevas kränkande och verka utestängande. Vanligt är känslor av förvirring, maktlöshet och rädsla när någon har utsatts.

Vad säger lagen

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. De så kallade diskrimineringsgrunderna. Lagen ställer därutöver särskilda krav på arbetslivet, bland annat skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Se mer på DO:s (Diskrimineringsombudsmannen) hemsida.

Kön

Om du har blivit diskriminerad av skäl som har samband med kön kan du anmäla detta. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsidentitet eller könsuttryck

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *könsöverskridande identitet eller uttryck* är förbjuden. Med det menas personer med en könsidentitet eller ett könsuttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från könsnormen, exempelvis transvestiter eller intersexuella.

Sexuell läggning

Homosexuella, heterosexuella och bisexuella kan anmäla diskriminering som har samband med sexuell läggning.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt lagen en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Den etniska tillhörigheten bygger på självidentifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Alla som har en religion eller en annan trosuppfattning omfattas av skyddet mot diskriminering, exempelvis muslimer, kristna, buddister och ateister.

Funktionsnedsättning

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *funktionshinder* är förbjuden. Med det menas enligt lagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå.

Ålder

Med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

Policy mot sexuella övergrepp inom idrotten

Policy

Sexuella övergrepp är alla sexuella handlingar som görs mot någon, inför någon eller som en person får någon annan att göra, mot den ut-satta personens vilja.

Sexuella övergrepp är oförenligt med idrottsrörelsens värderingar.

Den här policyn inriktar sig särskilt på skyddet av barn och ungdomar upp till 18 år. Alla barn och ungdomar har rätt att idrotta och utvecklas i en trygg miljö och bemötas med respekt.

Alla idrottsföreningar med barn- och ungdoms-verksamhet bör ta del av svensk idrotts gemensamma vision och värdegrund och forma sin egen vision och värdegrund utifrån ett barn-rättsperspektiv. Idrottsföreningar ska erbjuda alla barn och ungdomar en kamratlig och trygg social miljö. Verksamheten bör organiseras så att sexuella övergrepp kan upptäckas tidigt. Att ta barn och ungdomars berättelser och signaler på allvar är en viktig utgångspunkt.

Den utsattes berättelse och upplevelse är av-görande, inte förövarens motiv. När det finns uppgifter om sexuella övergrepp ska förenin-gen agera med snabbhet, skydda barnet/ung- domen, inhämta relevant information och age- ra med såväl stort ansvar som diskretion.

Efter en skyndsam bedömning vad som är bäst för barnet ska idrottsföreningen besluta om den utpekade bör ta timeout tills frågan är ut-agerad. Bedöms händelsen vara av brottslig ka- raktär ska en polisanmälan göras.

Riksidrottsförbundets policy mot sexuella över- grepp syftar till att förstärka skyddet av barn och ungdomar mot sexuella övergrepp, ut- nyttjande och trakasserier inom idrotten. Den utgår från gällande lagstiftning, Barnkonventio- nen och ett barnrättsperspektiv.

RF-stämman 1995 antog Idrotten vill (reviderad 2005 och 2009) som idrottens gemensamma idéprogram. Där betonas att idrotten vill ge alla som deltar en kamratlig och trygg social gemenskap samt förutsättningar för en positiv och utvecklande fritidsmiljö.

Riksidrottsstyrelsen antog 2002 RF:s policy mot sexuella trakasserier inom idrotten (reviderad 2005). Svensk idrott accepteras ingen form av sexuella trakasserier.
